

>ENTER THE CREATIVE WORLD

GRAFISCH
LYCEUM
ROTTERDAM

VMBO voor Vormgeven en Media

Schoolplan 2009-2013

Inhoudsopgave		Pagina
1.0	Inleiding	4
2.0	Gegevens over de school	5
3.0	Onze opdracht	6
3.1	Missie	6
3.2	Visie	6
3.3	Externe ontwikkelingen	7
3.4	Interne sterkte- zwakte analyse	7
3.5	Beleidsvoornemens	8
4.0	De onderwijskundige vormgeving van de school	10
4.1	De lessen	10
4.2	De thema-uren	10
4.3	Studiepunten	10
4.4	De onderwijskundige inrichting van de school	11
5.0	De leerlingbegeleiding	12
5.1	De mentor	12
5.2	De leerjaarcoördinator	12
5.3	Schoolmaatschappelijk werk	12
5.4	Werkgroep bevordering leerproces	13
5.5	Toelating	13
5.6	Leerwegbepaling	14
5.7	De Decaan	14
5.8	Zorg- adviesteam	14
5.9	Gezonde school	14
6.0	Onderwijsactiviteiten	15
6.1	Grafimedia	15
6.2	Brede school	15
6.3	Maatschappelijke stage	15
6.4	Burgerschapsvorming	16
6.5	Kwaliteit agenda voortgezet onderwijs	16
6.6	Ambitieprogramma techniek	17
6.7	Leerwerktrajecten	17
6.8	Elektronische leeromgeving	17
7.0	Personeelsbeleid	18
7.1	Doelen	18
7.2	Formatiebeleid	18
7.3	Taakbeleid	19
7.4	Loopbaan- en scholingsbeleid	19

7.5	Arbeidsomstandigheden	20
7.6	Inspraak en medezeggenschap	20
8.0	Kwaliteitszorg	21
8.1	Tevredenheidsonderzoeken	21
8.2	Prestatieoverleg College van Bestuur	21
8.3	Overleg directeur met medewerkers VMBO	21
8.4	PDCA-cyclus	22
9.0	Ouderraad/medezeggenschapsraad	23
10.0	De veiligheid op school	23
11.0	Tot slot	24
12.0	Bronnen	24

1.0 Inleiding

Voor u ligt het Schoolplan 2009-2013 van het VMBO voor Vormgeven en Media, onderdeel van het Grafisch Lyceum Rotterdam. In dit document treft u in grote lijnen de ontwikkelingen aan van onze school voor de komende vier jaar. Jaarlijks worden deze ontwikkelingen vertaald in activiteiten die in de Schoolgids en het Jaarplan staan beschreven en in het betreffende schooljaar worden uitgevoerd.

De afgelopen 10 jaar heeft het VMBO voor Vormgeven en Media zich ontwikkeld tot een leuke overzichtelijke school waar mooie resultaten worden behaald. Een enthousiast team heeft hard gewerkt om een goede school neer te zetten. Een school met degelijk onderwijs, waar leerlingen op alle fronten intensief worden begeleid en veel activiteiten worden ontplooid. In 2008 is er een pas op de plaats gemaakt. Samen met het Algemeen Pedagogisch Studiecentrum (APS) heeft het team het onderwijs op de school tegen het licht gehouden en de missie en visie bijgesteld. Deze vernieuwde missie en visie vormen de basis van dit Schoolplan.

Dit Schoolplan is dus niet zomaar een stuk voor in de bureaula, maar zeker een document waar naar teruggegrepen kan en moet worden. Dit Schoolplan zal in het komend jaar verder uitgewerkt worden. De laatste teambijeenkomst over de toekomst van onze school heeft half november 2008 plaatsgevonden. Veel ideeën moeten nog uitgewerkt worden. Dit document kan dan ook gezien worden als een ontwikkelingsplan. Wel kunnen we aan de hand van dit Schoolplan bepalen of toekomstige ontwikkelingen passen binnen de visie en missie van de school. Deze contouren hebben we immers de afgelopen maanden vastgesteld en worden door het hele team gedragen.

Ik wens u veel leesplezier.

December 2008

Dhr. J.P. van den Berg (Directeur)

Mw. A.E. van der Meij (Lid College van Bestuur)

2.0 Gegevens over de school

Het Grafisch Lyceum Rotterdam is gespecialiseerd in onderwijs voor de wereld van media, vormgeven en communicatie. De opleidingen richten zich op mediavormgeven (zowel grafisch als multimedia), dtp, audiovisuele productie, podium- en evenemententechniek, printmedia, sign, mediamanagement en mediatechnologie. De instelling bestaat uit een MBO- en een VMBO-afdeling.

Op 1 augustus 1997 is het Grafisch Lyceum Rotterdam gefuseerd met de Rotterdamse Montessori Mavo. Een van de belangrijkste doelen van de fusie was dat het Grafisch Lyceum Rotterdam met ingang van 1 augustus 1999 alle leerwegen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs zou kunnen aanbieden.

Het VMBO voor Vormgeven en Media is gehuisvest in een eigen overzichtelijk gebouw aan het Stadhoudersplein in Rotterdam. De school telt 450 leerlingen, 32 docenten en 10 ondersteunende medewerkers.

Potentiële leerlingen hebben belangstelling voor creatieve en/of technische beroepen, communicatie en (nieuwe) media. De school trekt hierdoor leerlingen uit heel Rotterdam, maar ook de wijde omtrek (33%). Circa een kwart van de populatie bestaat uit meisjes. Verder komt de helft van de leerlingen uit een postcodegebied dat door het Rijk is aangewezen als 'achterstandswijk'.

Organisatie Grafisch Lyceum Rotterdam

College van Bestuur

Dhr. F. J. van Vliet (voorzitter)

Dhr. drs. R. Hoogstraaten (lid)

Mw. A.E. van der Meij (lid)

Het College van Bestuur vormt het bevoegd gezag van de school.

Directie VMBO voor Vormgeven en Media

Dhr. J.P. van den Berg (directeur)

Hoofdgebouw Grafisch Lyceum Rotterdam

Heer Bokelweg 255, 3032 AD Rotterdam, telefoon 010-880 25 00

VMBO voor Vormgeven en Media

Stadhoudersplein 35, 3039 ER Rotterdam, telefoon 010-880 25 25

3.0 Onze opdracht

Het Grafisch Lyceum Rotterdam is een vakschool gericht op de grafische-, communicatie-, media- en theaterbranche. Een school met zeer veel mogelijkheden. Hieronder leest u meer over onze missie en visie voor het onderwijs.

3.1 Missie

Het onderwijs op het VMBO voor Vormgeven en Media kenmerkt zich als volgt:

- *Kwalitatief goed onderwijs*
Het onderwijs op het VMBO is van hoog niveau. De leerlingen worden gestimuleerd het beste uit zichzelf te halen. Uiteindelijk komen zij terecht in een geschikte opleiding op het juiste niveau binnen onze instelling of bij een andere vervolgopleiding.
- *'Enter de Creative World'*
Vanaf de eerste klas staat het onderwijs in het teken van de wereld van de media, vormgeven, communicatie en technologie. Leerlingen maken intensief kennis met alle onderdelen van deze creatieve wereld en kunnen uiteindelijk een duidelijke keuze maken in welke richting zij na het VMBO verder gaan.
- *Maatwerk*
Niemand is hetzelfde; gelukkig maar! Leerlingen leren op verschillende manieren. De begeleiding van de leerlingen stemmen we hier op af. Het proces van het leren wordt niet alleen gevolgd door cijfers, maar ook aan de hand van een ontwikkelingsgericht portfolio. In het portfolio volgen we zowel algemene als beroepsgerichte competenties.
- *Plezierig leren*
Plezierig leren kan alleen op een school waar leerlingen zich prettig en veilig voelen. Daarom besteden we veel aandacht aan een prettige sfeer, een ordelijk gebouw en een veilig schoolklimaat. Iedereen, ongeacht cultuur of levensbeschouwing, moet op ons VMBO tot zijn recht komen. Respect voor elkaars normen en waarden en wederzijds vertrouwen staan centraal in ons onderwijsklimaat.

3.2 Visie

Het VMBO voor Vormgeven en Media verzorgt kwalitatief goed onderwijs, gericht op de wereld van vormgeven, media, communicatie en technologie. Het onderwijs is praktisch, uitdagend en zoveel mogelijk afgestemd op het ontwikkelingsproces van de individuele leerling. Dit alles binnen een plezierige leeromgeving waar de leerlingen zich prettig en veilig voelen.

3.3 Externe ontwikkelingen

In het eindadvies 'Vensters op de toekomst' formuleert de Adviesgroep VMBO een aantal voorstellen die tot kwaliteitsverbetering van het VMBO kunnen leiden. Eén van de voorstellen is het transparanter maken van de programmastructuur. Mogelijk komt er in de toekomst één techniekbreed centraal examen. Alleen binnen het schoolexamen kan dan nog aandacht besteed worden aan de grafimedia-onderdelen. Ook bestaat de mogelijkheid dat de aparte positie van het platform 'Grafimedia' verdwijnt. Het is zaak dat wij als vakschool genoemde ontwikkelingen goed volgen en hier tijdig op in springen. Op dit moment verkent een aantal scholen de mogelijkheid om de leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg de richting 'Kunst, ontwerp en media' aan te bieden. Het VMBO doet mee met deze verkenning.

3.4 Interne sterkte-zwakte analyse

Het VMBO voor Vormgeven en Media is een gezonde school. Ook voor de toekomst verwachten we weinig tot geen problemen. Het specifieke karakter van de school, de faciliteiten en de overzichtelijke structuur zorgen ervoor dat zowel leerlingen als medewerkers graag in de organisatie willen leren en werken. De school blijkt ook aantrekkelijk voor leerlingen met een LWOO-indicatie. Elk jaar melden er zich zeer veel leerlingen aan die extra begeleiding nodig hebben. De school heeft echter geen LWOO-licentie en is ook niet van plan deze licentie te verwerven. In het kader van 'passend onderwijs' is het zaak goede afspraken te maken met andere scholen uit het samenwerkingsverband over de plaatsing van deze leerlingen.

In het kader van 'passend onderwijs' wordt van de docenten verwacht dat zij leerlingen met verschillende leerstijlen kunnen begeleiden. Niet alle docenten binnen het VMBO zijn in staat dit maatwerk binnen het klassenverband te leveren. De komende jaren zullen docenten die deze vaardigheden niet voldoende beheersen, hierin getraind worden.

Binnen de grafimedia-scholen in Nederland volgen steeds minder leerlingen de basisberoepsgerichte leerweg. Wel is er een groei van de kaderberoepsgerichte leerweg. Ook op onze school zien we deze tendens. In het beroepsveld is echter een grote vraag naar jongeren die willen werken aan de drukpersen. Voor ons ligt er dan ook een uitdaging om de basisberoepsgerichte leerweg aantrekkelijker te maken. Mogelijk zal de invoering van het VM2-traject hieraan een bijdrage kunnen leveren.

Het VMBO heeft zeer veel faciliteiten en mogelijkheden. Voor elke twee leerlingen is er minimaal één computer met de nieuwste software beschikbaar. We beschikken over de nieuwste digitale drukpers, een eigen radiostation en er is een ruime keus in audio- en filmapparatuur. Echter, de beroepsvakken zijn nog weinig geïntegreerd in de avo-vakken en in de lessen van de onderbouw.

De Inspectie van het Onderwijs vraagt de laatste jaren regelmatig aandacht voor het rendement van de onderbouw. Het komt zeer sporadisch voor dat leerlingen in de onderbouw blijven zitten. Ten opzichte van het

landelijk gemiddelde blijven toch iets te veel leerlingen op een te laag niveau 'hangen'. In het najaar van 2008 is een uitgebreid onderzoek naar de advies- en plaatsingsstructuur gestart. Mogelijk zal dit een andere opbouw van de onderbouw tot gevolg hebben.

Naast het rendement van de onderbouw, geven ook de examenresultaten voor de vakken wiskunde en natuurkunde enige reden tot zorg. Dit ondanks het feit dat in 2008 97% van de leerlingen het examen heeft gehaald. Met de betreffende docenten is hierover uitgebreid gesproken. Door de invoering van het vak Mens & Natuur wordt geprobeerd het vak natuurkunde aantrekkelijker en betekenisvoller te maken. Daarnaast besteden we aandacht aan het creëren van meer samenhang tussen de vakken. Tevens zal er in de examenklassen meer aandacht zijn voor de voorbereiding van het centraal examen.

3.5 Beleidsvoornemens

Om de geformuleerde visie en missie in ons VMBO nog beter tot uiting te laten komen, krijgen de volgende zaken de komende jaren aandacht:

- *'Enter the Creative World'*

Op dit moment komen de leerlingen in de bovenbouw pas echt in aanraking met de beroepsgerichte vakken. Natuurlijk is er binnen veel vakken aandacht voor vormgeven en media, maar dit is nog te weinig gestructureerd. Vanaf het schooljaar 2009-2010 zullen de beroepsgerichte vakken stapsgewijs onderdeel gaan uitmaken van het onderwijs in de onderbouw. Er zal worden gewerkt met grote betekenisvolle beroepsgerichte projecten. Binnen deze projecten kunnen alle vakken aanhaken. Leerlingen komen zo in aanraking met alle onderdelen van de wereld van media en vormgeven. In de loop van hun schoolcarrière zullen zij zich steeds meer richten op een bepaald onderdeel van het vakgebied en zich hierin meer specialiseren. Leerlingen kunnen hierdoor een betere en doelgerichtere keus maken voor een afdeling op het MBO. De grote grafimedia-opdrachten moeten een zodanige vorm krijgen dat leerlingen zelfstandig verder kunnen werken. Tijdens opvanguren en tussenuren werken de leerlingen gewoon verder aan het thema.

- *Portfolio*

Op dit moment wordt er in de school beperkt gewerkt aan het portfolio. Dit portfolio is voor VMBO-leerlingen weinig aantrekkelijk en alleen gericht op een aantal algemene competenties. Daarom zullen we een nieuw aantrekkelijk portfolio invoeren, waarmee leerlingen doelgericht zowel beroepsgerichte als algemeen vormende competenties kunnen volgen. Het portfolio kan ook gebruikt worden als 'showcase', waarmee een warme overdracht met het MBO gerealiseerd kan worden.

- *Aansluiting met het MBO*

Het VMBO en het MBO vormen samen het Grafisch Lyceum Rotterdam. Van een 'warme overdracht' van de VMBO-leerlingen naar het MBO is echter nog te weinig sprake. In het schooljaar 2009 -2010 wil het GLR starten met VM2-trajecten voor de richtingen printmedia, sign en podium- en evenemententechniek. In dit traject zullen leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg in één doorlopende leergang naar een MBO 2-niveau worden geleid. Binnen dit project zal bekeken worden of er een leerbedrijf kan worden opgericht. In deze leeromgeving zouden leerlingen op een meer betekenisvolle wijze aan het werk kunnen gaan met het grafimedia-programma. Voor de andere afdelingen zal het portfolio een belangrijk middel zijn om leerlingen op een goede wijze naar het MBO te leiden. Docenten zullen onderling goede afspraken moeten maken over de eisen waar dit portfolio aan moet voldoen om zonder enige hapering door te kunnen stromen naar de juiste afdeling op het MBO.

- *Teamvorming*

Op het VMBO zijn de docenten nu ondergebracht in mentoren- en onderwijsteams. Deze teams bestaan uit docenten die overwegend lesgeven aan leerlingen van één leerjaar. De invoering van het VM2-traject, maar ook het meer beroepsgericht maken van het onderwijs in de onderbouw, maakt het waarschijnlijk noodzakelijk dat we de teams anders moeten inrichten. Mogelijk zullen er teams gevormd moeten worden die meer de verticale leerlijn kunnen bewaken. De invoering van het VM2-traject vraagt bijvoorbeeld al om een vast team dat de leerlingen in één leerlijn naar het VM2-diploma brengt. In het schooljaar 2009-2010 zullen we de teamvorming bekijken en een nieuwe indeling opstellen. Tevens zullen de teams een grotere verantwoordelijkheid krijgen voor de organisatorische en pedagogische invulling van het onderwijs in het eigen team.

- *De zorg voor de leerlingen*

Uit diverse onderzoeken blijkt steeds weer dat ouders en leerlingen de school als veilig en plezierig ervaren. Dit betekent niet dat we onderuit gaan zitten. Het creëren van een veilige en plezierige leeromgeving moet continu onze aandacht hebben. De komende jaren zullen we de leerlingen nog meer bij de school betrekken. Leerlingen zullen worden ingezet als peercoaches en de leerlingenraad zal een duidelijke rol krijgen in de school. De indeling van de leerlingen in de onderbouw zullen we nader tegen het licht houden. Mogelijk heeft dit consequenties voor de huidige systematiek van het verdelen van de leerlingen over de verschillende klassen. In het kader van 'passend onderwijs' zullen we binnen de school steeds meer maatwerk moeten gaan leveren. Docenten zullen getraind en gecoacht worden om binnen ons onderwijs deze meer op maat gesneden begeleiding ook daadwerkelijk te leveren.

4.0 De onderwijskundige vormgeving van de school

Binnen het VMBO kennen we lessen, thema-uren en studiepunten.

4.1 De lessen

Op dit moment bieden we de lessen nog klassikaal per vak aan. Wel zijn er ondertussen in de onderbouw twee leergebieden ontstaan. Het leergebied Kosmos is een samenvoeging van de vakken aardrijkskunde en geschiedenis. De vakken natuurkunde, biologie en techniek zijn samengevoegd tot het vak Mens & Natuur. Naast de algemeen vormende vakken krijgen de leerlingen in de onderbouw de vakken techniek/ICT en audiovisuele vormgeving. In deze vakken leggen zij een flinke basis voor de beroepsgerichte vakken.

Taal is een speerpunt in de school. In het eerste leerjaar krijgen de leerlingen het vak literatuur, waarin we uitgebreid aandacht besteden aan lezen en tekstbegrip. In de bovenbouw werken we bij de beroepsgerichte vakken zoveel mogelijk met een zogenaamde werkplekkenstructuur.

De lessen worden in blokken van 90 minuten gegeven. Binnen deze blokken werken we zoveel mogelijk met verschillende (activerende) werkvormen.

4.2 De thema-uren

Één blok per week werken de leerlingen aan grote vakoverstijgende thema's. Binnen deze thema's is aandacht voor verschillende algemene vaardigheden en samenhang tussen de verschillende vakken.

4.3 Studiepunten

Elke leerling moet per jaar een aantal studiepunten behalen. Deze studiepunten kunnen zij behalen door:

- Volgen van hulplessen voor diverse vakken. Voor elk leerjaar is er een aanbod van verschillende hulplessen. Leerlingen kunnen vrijwillig naar deze hulplessen toe of door vakdocenten en/of mentor verplicht worden deel te nemen aan één of meerdere hulplessen. Tevens kunnen de leerlingen werken aan hun opdrachten in de huiswerkklas.
- Meedoen aan verrijkingsopdrachten. De school kent een zeer ruim en gevarieerd aanbod van verrijkingslessen. Deze verrijkingslessen variëren van een cursus Spaans, wilgenknoten, duiken, schaken tot mindmapping.
- Volgen van een maatschappelijke stage (zie pagina 13).
- Deelnemen aan brede schoolactiviteiten (zie pagina 13).
- Meedoen aan activiteiten in het kader van actief burgerschap (zie pagina 14).

4.4 De onderwijskundige inrichting van de school

Het VMBO voor Vormgeven en Media biedt de volgende leerwegen aan:

- De Theoretische leerweg (TL)
- De Gemengde leerweg voor Vormgeven en Media (GL)
- De Kaderberoepsgerichte leerweg voor Vormgeven en Media (KBL)
- De Basisberoepsgerichte leerweg voor Grafimedia-techniek (BBL)

De school kent een 'brugperiode' van twee jaar. Wel worden de leerlingen voorzichtig voorgesorteerd op basis van het advies van de basisschool, de Cito-toets en het drempelonderzoek. De mogelijkheden om over te stappen naar een ander niveau, blijven open. In het tweede leerjaar vindt de leerwegbepaling plaats, zodat de leerlingen uiteindelijk in het derde leerjaar in de juiste leerweg worden geplaatst.

De mentoren van één leerjaar, de leerjaarcoördinator en enkele docenten die veel lesgeven in dat leerjaar, vormen een onderwijsteam. Dit onderwijsteam draagt zorg voor de onderwijskundige en persoonlijke begeleiding van de leerlingen.

5.0 De leerlingbegeleiding

Het VMBO voor Vormgeven en Media is een kleine overzichtelijke school waar medewerkers en leerlingen elkaar continu tegenkomen en waar snel adequate hulp geregeld kan worden. Hieronder leest u hoe de leerlingbegeleiding is georganiseerd.

5.1 De mentor

De mentor is de spil in de reguliere zorg. Hij verzorgt de mentorlessen. In het eerste leerjaar geeft de mentor ook de studielessen. In de mentorlessen worden tal van onderwerpen besproken. Het kan gaan over de sfeer in de klas, pesten, organisatorische zaken en klassenactiviteiten. In de mentorlessen maken we gebruik van de methode 'leefstijl'. Alle mentoren hebben voor deze methode een training gevolgd. Nieuwe mentoren dienen de training ook te volgen. Verder draagt de mentor de zorg voor de individuele begeleiding van de leerlingen. Hij bewaakt de voortgang van het leerproces, begeleidt leerlingen bij problemen en voert gesprekken met leerlingen en ouders.

De mentor heeft ook een belangrijke rol in de begeleiding van het portfolio. De komende jaren zullen we een ander portfolio introduceren. Mentoren zullen een training volgen in het begeleiden van de leerlingen bij het maken van het portfolio en het houden van portfoliogesprekken.

5.2 De leerjaarcoördinator

Het werk van de mentoren wordt ondersteund door een leerjaarcoördinator. Deze onderhoudt daarvoor contacten met de klassenmentoren van het betreffende leerjaar en met de leerkrachten die les geven in die klassen. De leerjaarcoördinatoren zijn bij afwezigheid van de directeur het eerste aanspreekpunt in de school. Zij hebben een belangrijke rol in het begeleiden van die leerlingen die gedragsmatige problemen vertonen. Directeur en leerjaarcoördinatoren overleggen regelmatig over de dagelijkse gang van zaken in de school. Alle leerjaarcoördinatoren hebben zitting in het zorgadviesteam (ZAT). De leerjaarcoördinatoren coördineren de zorg van de 'eigen' leerlingen. Regelmatig volgen de leerjaarcoördinatoren scholing in allerlei zaken die te maken hebben met de zorg. De komende jaren zal er vooral aandacht zijn voor het SISA-signaleringsysteem en zaken die door de invoering van passend onderwijs op ons af komen.

5.3 Schoolmaatschappelijk werk

Het VMBO kan drie dagen in de week gebruik maken van de diensten van een schoolmaatschappelijk werkster. Zeer binnenkort zal het aantal uren schoolmaatschappelijk werk licht uitgebreid worden. De schoolmaatschappelijk werkster is in dienst van FlexusJeugdplein maar is in de school onderdeel van het team. Het schoolmaatschappelijk werk wordt in de nabije toekomst ondergebracht bij de Centra voor Jeugd en Gezin.

5.4 Werkgroep bevordering leerproces

Op onze school is een werkgroep bevordering leerproces (WBL) werkzaam. Deze werkgroep krijgt ondersteuning van een medewerkster van de CED groep. De WBL wil leerlingen zo uitrusten dat hun basisvaardigheden voldoende zijn om het aangeboden onderwijs met succes te kunnen volgen. De school kent een uitgebreid docent-onafhankelijk toetsstelsel, waarbij problemen op het gebied van taal en rekenen snel worden opgemerkt. De WBL zorgt ervoor dat de toetsen worden afgenomen, de resultaten samen met de remedial worden geïnterpreteerd en dat er een hulpprogramma wordt opgezet en/of een vervolgonderzoek wordt gestart. Zo krijgen onder andere dyslectische leerlingen een op maat gesneden hulppakket en een eigen dyslexiecoach toegewezen. Verder heeft de WBL een belangrijke rol bij het coachen van docenten bij het helpen van leerlingen bij taal- en rekenproblemen.

5.5 Toelating

Het Grafisch Lyceum Rotterdam is een vakschool. Leerlingen die zich bij ons aanmelden, moeten geïnteresseerd zijn in de wereld van vormgeven en media. Bij de intake kijken we hier nadrukkelijk naar. Naast een intakegesprek vindt er een drempelonderzoek plaats. De Cito-toets, het advies van de basisschool, het drempelonderzoek en het intakegesprek worden betrokken bij het besluit over de aanname en plaatsing van de leerlingen. Naast dat de leerlingen aantoonbaar gemotiveerd moeten zijn voor de beroepsgerichte vakken bij ons op school, kunnen de volgende zaken van invloed zijn op de plaatsing van nieuwe leerlingen:

- De school kan in totaal maximaal 500 leerlingen herbergen. Hierdoor kunnen we per leerjaar niet meer dan 5 klassen samenstellen. In de KL-, GL- en TL-klassen is ruimte voor maximaal 28 leerlingen, in de BBL-leerweg plaatsen we maximaal 25 leerlingen.
- De school heeft geen licentie voor leerwegondersteunend onderwijs (LWOO). Leerlingen met een LWOO-indicatie of een CITO-score lager dan 518 punten, kunnen we dan ook niet plaatsen.
- De school is graag bereid om leerlingen die extra zorg nodig hebben op te nemen. Dit kunnen leerlingen zijn met een zogenaamd rugzakje of leerlingen die anderszins extra hulp nodig hebben. In een klas kunnen niet onbeperkt leerlingen die extra zorg nodig hebben, geplaatst worden. Dit zou van invloed kunnen zijn op de begeleiding van de overige leerlingen of de capaciteiten van de individuele docenten te boven kunnen gaan. Geheel afhankelijk van de hulp die nodig is en de mogelijkheden van de school, bekijken we steeds per leerling of plaatsing mogelijk is.
- Leerlingen van wie bekend is dat zij een ernstige verstoring van de orde en de rust in de school kunnen veroorzaken, kunnen niet worden geplaatst. Het gaat hierbij om situaties waarin de begeleiding van deze leerlingen de capaciteiten van de school te boven gaat.
- Leerlingen die fysieke of psychische beperkingen hebben, waardoor de uitvoering van de beroepsgerichte vakken ernstig wordt verhinderd, kunnen niet worden toegelaten tot de praktische leerwegen.

5.6 Leerwegbepaling

In het tweede leerjaar vindt de leerwegbepaling plaats. De gevolgde procedure is uitgebreid beschreven in de notitie 'Leerwegbepaling'. Naast de behaalde cijfers betrekken we ook de resultaten van diverse testen, de observaties van de docenten en de wens van de ouders en leerling bij de uiteindelijke beslissing. De beslissing die de school neemt, is bindend.

5.7 De decaan

De decaan van het VMBO adviseert en begeleidt leerlingen en hun ouders/verzorgers bij de keuze voor een vervolgonderwijs. De decaan is betrokken bij het proces van de leerwegbepaling en de voorlichting voor de vervolgonderwijs na het VMBO.

5.8 Zorg-advies team

Het zorg-advies team (ZAT) bestaat uit de leerjaarcoördinatoren, de schoolmaatschappelijk werkster, de schoolverpleegkundige van de GGD, een leerplichtconsulent van de Gemeente Rotterdam en de directeur van de school. Indien nodig schuift ook de wijkagent, die optreedt als contactpersoon van de politie voor de school, aan. De directeur is technisch voorzitter van het ZAT-overleg en onderhoudt contacten met het samenwerkingsverband. De coördinatie van de zorg is in handen van de leerjaarcoördinatoren. Het samenwerkingsverband Koers VO is in 2008 gestart met het project 'professionalisering zorg-advies teams'. Door middel van studiedagen en persoonlijke begeleiding vanuit het Nederlands Jeugd instituut (NJI) wordt het functioneren van het ZAT onder de loep genomen, verbeterpunten opgesteld en problemen in kaart gebracht. Onze school is aangehaakt bij de eerste groep scholen die meedoet met dit project. De uitkomsten kunnen in de toekomst mogelijk aanpassingen in de organisatie en functioneren van het ZAT op onze school teweeg brengen.

5.9 Gezonde school

De GGD in Rotterdam is gestart met een project 'gezonde school', waar het GLR aan meedoet. In het najaar van 2008 worden vier thema's bepaald, waar de school de komende jaren aandacht aan gaat besteden. Dit zal gebeuren door het houden van themadagen in de school, thema-ouderavonden, studiedagen voor de medewerkers, maar ook in de gewone lessen zal aandacht zijn voor de gekozen thema's. Tevens wordt er bekeken of we binnen de school aanpassingen moeten doen om de gezondheid van de leerlingen en medewerkers te bevorderen. Zowel leerlingen, ouders als medewerkers van de school zijn betrokken bij het bepalen van deze thema's. De resultaten van de Rotterdamse jeugdmonitor worden ook gebruikt bij het bepalen van de thema's. Door aan te haken bij het project, verwerft de school het predicaat 'gezonde school'.

6.0 Onderwijsactiviteiten

6.1 Grafimedia

Het Grafisch Lyceum Rotterdam is een zogenaamde vakschool. Leerlingen van de beroepsgerichte vakken doen allemaal het grafimedia-examen. Bij leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg ligt het accent vooral op printmedia en in mindere mate theatertechniek. De leerlingen van de kaderberoepsgerichte leerweg houden zich vooral bezig met multimedia en vormgeven. De komende jaren worden de grafimedia-vakken steeds belangrijker in de school. In het hoofdstuk 'Beleidsvoornemens' zijn we hier al uitgebreid op in gegaan. De grafimedia-docenten zullen dan ook steeds meer betrokken worden bij het onderwijs in de onderbouw en het opzetten van de beroepsgerichte projecten en het VM2-traject. Ook de 'warme overdracht' naar ons eigen MBO zullen we de komende jaren meer aandacht geven. In het schoolseizoen 2008-2009 kunnen de leerlingen in het vierde leerjaar kiezen tussen een aantal grafimedia-modulen. Hierdoor kunnen zij zich meer specialiseren, waardoor ze een betere keus voor een richting op het MBO kunnen maken. Een verdere afstemming met MBO-docenten over de inhoud van de modulen en de eisen van het portfolio, moeten nog plaatsvinden.

6.2 Brede school

In het schooljaar 2006-2007 is het GLR een brede school geworden. Buiten schooltijd bieden we de leerlingen zeer veel activiteiten aan, zoals sportactiviteiten, activiteiten op sociaal cultureel gebied en huiswerkklassen. In het schooljaar 2009-2010 bouwen we het aanbod van brede schoolactiviteiten verder uit. Er zal ook meer aandacht komen voor de betrokkenheid van ouders bij de school. De coördinatie van de brede school is in handen van een docent. Zij heeft hiervoor een training gevolgd en bezoekt netwerkbijeenkomsten over de brede school in Rotterdam. Het takenpakket van de coördinator zal komend schooljaar uitgebreid worden geëvalueerd.

6.3 Maatschappelijke stage (Mas)

Het GLR is in het schooljaar 2007-2008 gestart met de maatschappelijke stage. In eerste instantie hebben circa 150 leerlingen een maatschappelijke stage gedaan. In het seizoen 2008-2009 is besloten dat alle leerlingen minimaal 10 uur per schooljaar een maatschappelijke stage uitvoeren. Tot 2011 zal dit aantal langzaam worden uitgebreid tot de wettelijk verplichte 76 uur is bereikt. We hebben ervoor gekozen om de leerlingen zelf met ideeën te laten komen, maar ook vanuit school een aanbod te organiseren. Het aanbod van brede-schoolactiviteiten, maatschappelijke stage, hulp- en verrijkingslessen maken we elk blok door middel van een handzaam boekje aan de leerlingen bekend. De coördinatie van de maatschappelijke stage is in handen van een docent van de school. Het takenpakket van de coördinator zal komend schooljaar uitgebreid worden geëvalueerd.

6.4 Burgerschapsvorming

Plezierig leren kan alleen op een school waar leerlingen zich prettig en veilig voelen. Daarom besteden we veel aandacht aan een prettige sfeer, een ordelijk gebouw en een veilig school klimaat. Iedereen, ongeacht cultuur of levensbeschouwing, moet op ons VMBO tot zijn recht komen. Respect voor elkaars normen en waarden en wederzijds vertrouwen, staan centraal in het onderwijsklimaat.

Bovenstaande zinnen komen rechtstreeks uit de visie van de school. Om dit voor elkaar te krijgen, is het belangrijk dat iedereen hierbij betrokken is. Actief burgerschap en sociale competentie zijn altijd al belangrijk items geweest in de school. In alle vakken en bij alle activiteiten in en buiten de school, hebben de medewerkers van de school aandacht voor deze begrippen. Meer expliciet komt burgerschap tot uiting in de lessen 'leefstijl' die door de mentoren worden verzorgd. Alle mentoren in onze school zijn opgeleid om deze lessen te geven. Leerlingen moeten met ingang van het schooljaar 2008-2009 allemaal een maatschappelijke stage lopen. Dat deze stage een groot beroep doet op de maatschappelijke en sociale vaardigheden in de school, mag duidelijk zijn. Ook binnen het vak 'maatschappij 1' is zeer veel aandacht voor burgerschapsvorming. Met ingang van het schooljaar 2008-2009 hebben alle eerste klassen drie juniormentoren gekregen. Deze juniormentoren helpen de klassenmentoren bij de begeleiding van de leerlingen. Komend jaar zullen binnen de school ook leerlingen worden opgeleid tot peercoach. Tevens hebben we naast de activiteitencommissie een leerlingenraad opgericht. Naast genoemde zaken, wordt er ook veel ad hoc gedaan aan burgerschapsvorming en sociale competentie. Zo volgen kinderen van een Mytyschool, onder begeleiding van onze eigen leerlingen multimedialessen bij ons op school, zitten er leerlingen in de Rotterdamse Jeugdraad en projecten van World Music box. Bij dit laatste project worden muziek workshops aan kinderen binnen en buiten Nederland gegeven.

6.5 Kwaliteitsagenda voortgezet onderwijs

De overheid heeft een kwaliteitsagenda vastgesteld voor het onderwijs. Hierin staan zes verbeterpunten vermeld. Het Grafisch Lyceum Rotterdam zal de extra gelden die voortkomen uit deze kwaliteitsagenda vooral inzetten voor het verbeteren van de rekenprestaties. Voor taal is op de school een scala aan testen en hulplessen ontwikkeld. Ook op het gebied van rekenen en wiskunde zullen we de bestaande hulp verder uitbreiden en ontwikkelen. Verder besteden we het extra geld aan het verder uitbouwen van de maatschappelijke stage.

6.6 Ambitieprogramma techniek

Het VMBO voor Vormgeven en Media doet mee aan het ambitieprogramma 'Techniek' van het platform Bèta techniek. Hiervoor hebben we in het seizoen 2006-2007 een digitale drukpers aangeschaft, zodat leerlingen kennis kunnen maken met de nieuwste druktechnieken. In het kader van het ambitieprogramma heeft het GLR voor alle Grafimedia-scholen lesmateriaal ontwikkeld. De komende jaren zal het platform Grafimedia bekijken op welke wijze de digitale druktechnieken onderdeel gaan uitmaken van het examenprogramma.

6.7 Leerwerktrajecten

Met ingang van het schooljaar 2009-2010 kunnen leerlingen deelnemen aan een leerwerktraject. In het schoolseizoen voorafgaande aan de invoering, wordt het programma voor het leerwerktraject ontwikkeld.

6.8 Elektronische leeromgeving (ELO)

Samen met het MBO ontwikkelen we een elektronische leeromgeving (ELO) voor zowel de leerlingen van het VMBO als de studenten van het MBO. Per 1 oktober 2008 kunnen alle VMBO-leerlingen het digitaal lesmateriaal binnen de ELO gebruiken. De komende tijd zal de ELO uitgebreid worden met verschillende functionaliteiten als samenwerkruimten en mogelijkheden om toetsen te maken.

7.0 Personeelsbeleid

Het VMBO mag zich verheugen in een vrij stabiel docententeam. De sfeer op school, het personeelsbeleid en de aantrekkelijke werkomgeving zorgen ervoor dat mensen graag op het Grafisch Lyceum Rotterdam blijven werken.

7.1 Doelen

In het hoofdstuk 'Beleidsvoornemens' is uitgebreid beschreven welke zaken we de komende tijd ontwikkelen. Vanzelfsprekend moeten de medewerkers in de school hier ook voor worden uitgerust. De komende jaren zal er extra aandacht zijn voor:

Ontwerpen van grote betekenisvolle grafimedia-projecten

Een van de eerste speerpunten die de school gaat oppakken, is het invoeren van grote betekenisvolle grafimedia-opdrachten. Het ontwerpen van zo'n opdracht is niet zo maar gedaan. Docenten zullen scholing moeten volgen in het maken van deze complexe opdrachten. Naast het ontwerpen, zal ook aandacht moeten komen voor het integreren van (vakoverstijgende) vaardigheden en competenties in het onderwijs.

Portfoliogesprekken

Docenten zullen leerlingen moeten begeleiden bij het maken van het portfolio. Leerlingen moeten uitgedaagd worden vaardigheden en competenties te ontwikkelen. Docenten zullen de komende jaren getraind worden in het voeren van portfoliogesprekken.

Passend onderwijs

In de school komen steeds meer leerlingen die extra zorg en/of begeleiding nodig hebben. Er zijn leerlingen die een vorm van autisme hebben, anderen zijn dyslectisch of hebben 'gewoon' een probleem met rekenen of taal. Van docenten zal steeds meer gevraagd worden dat zij binnen een groep maatwerk kunnen leveren. Het aanbieden van één didactische werkvorm of pedagogische benadering, zal niet meer voldoende zijn om alle leerlingen adequaat te begeleiden. Docenten zullen de komende jaren getraind worden in het begeleiden van zeer diverse groepen leerlingen.

7.2 Formatiebeleid

De formatie van het VMBO is opgenomen in met meerjarig formatieplan van de gehele instelling. Op dit moment heeft het VMBO voor de docenten een formatie van 28 fte. De totale formatie voor het onderwijs ondersteund personeel (inclusief de directie) is 9,8 fte. De school zal de komende tijd licht groeien. Binnen deze formatie kan het VMBO alle taken voldoende uitvoeren. Ook voor de ontwikkeling van het onderwijs kan binnen deze formatie voldoende ruimte gevonden worden.

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers is 43,1 jaar. De leeftijdsopbouw is hierdoor gunstig te noemen. Voor de toekomst zullen we hiervoor zodoende geen extra maatregelen nemen. Van de 42 medewerkers zijn er 18 vrouw. Vrouwelijke medewerkers zijn binnen alle geledingen redelijk evenredig vertegenwoordigd. De administratie van de school bestaat alleen uit vrouwelijke medewerkers. Verdere informatie over de formatie is beschreven in het meerjarenformatieplan 2009-2013.

7.3 Taakbeleid

Het Grafisch Lyceum Rotterdam kent vanaf de invoering van de eerste CAO-MBO in 1992 een 'jaartaaksysteem'. Dit vormt de basis van het taakbeleid en wordt voortdurend aangepast aan nieuwe afspraken uit de CAO en/of eigen inzichten in het kader van taakbeleid.

De onderwijsorganisatie is reeds lange tijd dusdanig ingericht dat de contacttaken en overige taken van docenten in een flexibel systeem zijn ondergebracht, met inachtneming van de in het GLR afgesproken maximale lessentaak per week, per periode en per jaar.

Het werk, en dus de werkdruk, is zowel voor deelnemers als docenten zo gelijkmatig mogelijk verdeeld over het gehele cursusjaar. Het taakbeleid is uitgebreid beschreven in de jaartaakregeling 2008-2009. Voor de komende periode zijn er geen grote wijzigingen in de jaartaakregeling te verwachten. De onderwijsontwikkelingen die de komende tijd op stapel staan, passen moeiteloos binnen de huidige jaartaakregeling. Alleen de vorming van nieuwe teams zou een kleine wijziging teweeg kunnen brengen. Op dit moment zijn hier nog geen concrete afspraken over gemaakt.

7.4 Loopbaan- en scholingsbeleid

Binnen de jaartaak is 107 uur gereserveerd voor deskundigheidsbevordering. De toebedeelde tijd voor deskundigheidsbevordering is bestemd voor het bijwonen van scholingen, bedrijfsstages, themamiddagen e.d. In de jaartaak wordt standaard 59 klokuur opgenomen voor het bijhouden van het vak en professionalisering van onderwijsgeveden. Over de invulling van deze uren legt de medewerker verantwoording af aan de directeur.

Voor de deskundigheidsbevordering beschikt iedere medewerker over een popbudget. Medewerkers dienen elk jaar een persoonlijk ontwikkelingsplan op te stellen en deze te bespreken met de directeur. In de functioneringsgesprekken met de directeur verantwoorden de medewerkers het eigen ontwikkelingsplan. In het meerjarenformatieplan is afgesproken dat 40 % van de VMBO-docenten aangesteld kunnen worden in een LC-functie. Voor de LB-, LC- en LD-functies is een competentieprofiel vastgesteld. Ook de manier om in

aanmerking te komen voor LC-functie is uitgebreid beschreven. Op dit moment heeft ook daadwerkelijk 40,6 % van de docenten van het VMBO een LC-functie.

7.5 Arbeidsomstandigheden

De arbeidsomstandigheden in de school worden voortdurend bewaakt en verbeterd. In het arbo-beleidsplan van het GLR is het beleid beschreven. In de periode november-december 2006 heeft de Arbo Unie een algemene Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) uitgevoerd op onderdelen van het bedrijfsbeleid welke betrekking hebben op Arbo-zorg binnen het Grafisch Lyceum Rotterdam. In deze rapportage worden vooral de risico's en aandachtspunten genoemd. Het instituut heeft een arbo-medewerker in dienst. Hij draagt zorg voor de uitvoering van het arbo-beleid in de school.

Van oudsher is er in de school veel aandacht voor het wel en wee van de medewerkers. Zaken omtrent ziekteverzuim zijn beschreven in het verzuimprotocol. Het ziekteverzuimpercentage op het VMBO is vrij laag en behoeft geen aanscherping.

7.6 Inspraak en medezeggenschap

Binnen het VMBO hebben de medewerkers invloed en zeggenschap over het gevoerde beleid via de onderwijsteams en de algemene personeelsvergadering. Beleidsvoorstellen worden via de leerjaarcoördinatoren ingebracht in de diverse onderwijsteams. De coördinatoren dragen er de zorg voor dat er terugkoppeling plaatsvindt in het overleg met de directeur.

Verder heeft het Grafisch Lyceum Rotterdam een Medezeggenschapsraad. In de personeelsgeleding van de raad zijn ook medewerkers van het VMBO vertegenwoordigd.

8.0 Kwaliteitszorg

Kwaliteitsbeleid betreft activiteiten die erop gericht zijn de kwaliteit van het onderwijs te bepalen, te bewaken, te borgen en te verbeteren. Het gaat daarbij zowel om de kwaliteit van de primaire werkprocessen, het onderwijsleerproces en de leerlingenzorg. Het cyclisch werken met de zogenaamde PDCA-(plan-do-check-act) cyclus kan hierbij een belangrijk hulpmiddel zijn. Deze PDCA-cyclus is dan ook goed ingebed in de organisatie.

In het VMBO hebben we de zorg voor de kwaliteit als volgt vormgegeven:

8.1 Tevredenheidsonderzoeken

Elk jaar worden er twee tevredenheidsonderzoeken afgenomen. Het eerste onderzoek vindt plaats onder leerlingen van de eerste en derde klas, het tweede onderzoek onder de leerlingen die het VMBO hebben verlaten. In 2007 is voor het eerst gebruik gemaakt van de VMBO-kaart. De rapportage van deze onderzoeken wordt uitgebreid besproken in het overleg met de directeur VMBO en het College van Bestuur en met alle medewerkers van het VMBO. Indien noodzakelijk vindt er bijstelling van het beleid plaats.

Het tevredenheidsonderzoek onder de leerlingen van de eerste en derde klas, zal in het schooljaar worden aangepast. Nu besteden we in het onderzoek veel aandacht aan allerlei algemene zaken, zoals de sfeer op school, huiswerk en de begeleiding door de docenten. Nu de koers voor de komende jaren is vastgesteld, zal dit onderzoek zich meer richten op het monitoren van de verschillende onderwijsontwikkelingen. Hiervoor zullen de doelen uit onze bijgestelde visie en missie SMART (specifiek-meetbaar-acceptabel-realistisch-tijdgebonden) moeten worden opgesteld. Alleen op deze manier kunnen wij goed bepalen of de ingezette onderwijsontwikkelingen er voor zorgen dat de gestelde doelen worden bereikt.

8.2 Prestatieoverleg met College van Bestuur

Het Grafisch lyceum Rotterdam heeft voor zichzelf een aantal kwaliteitseisen gesteld. Er is onder andere aandacht voor lesuitval, verzuim onder docenten, examenresultaten, doorstroom naar MBO en het onderwijsrendement. In een maandelijks overleg met het College van Bestuur komen deze zaken aan de orde en vindt indien nodig bijstelling van beleid plaats.

8.3 Overleg directeur met medewerkers VMBO

Jaarlijks houdt de directeur met elke medewerker een functioneringsgesprek. In 2008 heeft er voor elk gesprek een lesbezoek plaatsgevonden. De uitkomsten van dit bezoek zijn uitgebreid met de medewerkers besproken. In de komende jaren nemen we voorafgaand aan het functioneringsgesprek een leerlingenenquête af. De

resultaten van deze enquête worden besproken in het gesprek. Verder vinden er met individuele docenten of met teams gesprekken plaats over de behaalde onderwijsresultaten en de begeleiding van de leerlingen.

8.4 PDCA-cyclus

Het evalueren en bijstellen van alle ontwikkelingen en activiteiten is een vast onderdeel van alle overleggen binnen het VMBO. Wel worden de leerlingen bij dit proces nog wel eens vergeten. De komende jaren zullen de leerlingen hier meer bij betrokken worden.

9.0 Ouderraad/Medezeggenschapsraad

Op het VMBO is een zeer enthousiaste ouderraad werkzaam. We streven ernaar dat er van leerlingen uit elk leerjaar minimaal twee ouders/verzorgers in de raad vertegenwoordigd zijn. De ouderraad komt minimaal zeven keer per jaar bijeen. De directeur van de school is bij de vergaderingen aanwezig. Zaken als onderwijsontwikkelingen, begeleiding van leerlingen, lesuitval en leerlingenactiviteiten komen in de vergaderingen uitgebreid aan bod. Verder helpen de leden van de ouderraad bij allerlei activiteiten in de school.

Het Grafisch Lyceum Rotterdam heeft als instituut één medezeggenschapsraad. De oudergeleding van de medezeggenschapsraad wordt gevormd door ouders van VMBO-leerlingen. De leerling-geleding bestaat uit studenten van het MBO. Zowel docenten van het VMBO als MBO maken deel uit van de personeelsgeleding.

10.0 De veiligheid op school

De veiligheid van de leerlingen en medewerkers is een continue zorg in de school. Gelukkig geven de tevredenheidsonderzoeken en de jeugdmonitor steeds aan dat de leerlingen met plezier naar onze school komen en zich veilig voelen. In 2004 is het VMBO van start gegaan met het programma Veilig Op School (VOS). Er is binnen de school een scan uitgevoerd, waarbij naast de directie, een willekeurige selectie van leerlingen, docenten, onderwijsondersteunend personeel is bevraagd op het gebied van veiligheid. Vanuit deze scan zijn specifieke beschermingsfactoren voor de scholen benoemd. In 2006 heeft er een herscan plaatsgevonden. Op grond van de uitkomsten van de scans, hebben we prioriteiten op het gebied van veiligheid vastgesteld. In het schoolveiligheid-actieprogramma zijn de prioriteiten voor de school benoemd. Tevens staat beschreven welke veiligheidsaspecten de school de komende jaren aanpakt, evenals hoe de school dit wil gaan doen. Veel zaken zijn de afgelopen jaren gerealiseerd. De school heeft op dit moment nog geen goede incidentenadministratie. Deze zullen we in 2009 ontwikkelen. De resultaten van de registratie zullen regelmatig besproken worden in het overleg van de directeur met de leerjaarcoördinatoren.

De directeur van de school heeft twee keer per jaar overleg met scholen voor voortgezet onderwijs op de noordoever van Rotterdam over de veiligheid in en om de scholen. Bij dit overleg zijn ook de gemeente en de politie betrokken.

De politie is in het najaar van 2008 begonnen met een checklist schoolveiligheid. Deze checklist wordt gebruikt als ruggensteun voor het maken van afspraken tussen school en politie over de activiteiten van de school en de politie ten behoeve van de veiligheid in en rond de school. Verdere uitwerking van deze checklist, vindt in de loop van 2009 plaats.

Ook het Ministerie van Onderwijs heeft een veiligheidsmonitor ontwikkeld. Deze zal begin 2009 plaatsvinden.

11.0 Tot slot

In het voorwoord is al gemeld dat het VMBO onder begeleiding van het Algemeen Pedagogisch Studiecentrum bezig is geweest de lijnen voor de toekomst uit te zetten. Dit proces is half november 2008 afgerond, waarna het Schoolplan is geschreven. Dit schoolplan wordt in december 2008 voorgelegd aan het College van Bestuur, de medewerkers van het VMBO, de ouderraad van het VMBO en de Medezeggenschapsraad. Hierna zal het plan worden bijgesteld en in februari 2009 ter goedkeuring worden voorgelegd aan Het College van Bestuur en de Medezeggenschapsraad van het Grafisch Lyceum Rotterdam.

Op het VMBO zullen we dan starten met het uitwerken van de plannen. De ontwikkelingen voor 2009-2010 beschrijven we in de nieuwe Schoolgids die in de laatste medezeggenschapsraad van het schoolseizoen 2008-2009 ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de medezeggenschapsraad.

Belangrijk is dat alle medewerkers - van conciërges tot docenten - aan de basis hebben gestaan van dit Schoolplan. Welke richting we met elkaar uitgaan, ligt nu vast. De exacte invulling zal het komende jaar bekend worden. Ook hierbij betrekken we alle geledingen in de school.

12. Bronnen

- Meerjarenformatieplan 2009-2013
- Jaartaakregeling 2008-2009
- Kwaliteitsonderzoek 1 2007
- VMBO kaart 2007
- Schoolveiligheid actieprogramma 2006/2007
- Concept Pestprotocol
- Leerlingenstatuut + klachtenregeling
- Arbo -beleidsplan
- Risico-inventarisatie en evaluatie 2007
- Verzuimprotocol
- Sociaal statuut